

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

Elia gaat naar de berg Horeb

Elia had tegen koning Achab gezegd, dat hij snel naar huis moest gaan omdat er regen zou komen. Maar de lucht bleef strakblauw. Achab maakte totaal geen haast. Elia vertrouwde op God. Hij had het gezegd, dus het zou gebeuren, er zou regen komen. Hij stuurde zijn knecht een berg op om te kijken of er al een wolkje te zien was. De knecht tuurde naar de lucht, maar zag niets. Elia twijfelde niet. Ze moesten geduld hebben. Hij bad weer tot God, en weer, en bij de zevende keer zag zijn knecht een klein wolkje. Vlug zei Elia, "zeg de koning dat hij nu snel naar huis moet gaan, anders zal de regen hem ophouden". Het ging opeens heel snel. De lucht werd pikzwart, er kwam onweer. Toen begon het hard te plenzen. Achab ging snel naar huis. Zijn paarden hadden moeite met de modder. Elia ging ook weg, maar hij had geen last van de regen. Hij deed zijn lange mantel met zijn riem wat omhoog, en rende de wagen zomaar voorbij.

Toch bekeerde Achab zich niet, al was hij erg onder de indruk van alles wat er gebeurd was. Thuis vertelde hij alles aan zijn vrouw Izebel. Zij werd woedend; alle priesters dood? Hoe durfde Elia! Ook hij moest gedood worden. De volgende dag zou ze daarvoor zorgen. Elia hoorde het, en was diep teleurgesteld. Alles was voor niets geweest. Morgen zou hij gedood worden. Hij besloot om maar snel te vluchten. De moedige, gelovige Elia vluchtte naar de woestijn. In de eenzame vlakke ging hij onder een struik zitten, en zei: "Ach Here, het is genoeg, laat mij toch sterven. Ik ben echt niet beter dan mijn voorvaders". Toen ging hij liggen. Maar God wilde niet dat hij zou sterven, hij moest nog meer doen. Opeens was er een engel bij hem, die hem wakker maakte en zei: "Sta op Elia eet en drink, want je moet nog ver lopen". Elia at en dronk iets van wat de engel neergezet had, en ging weer liggen. Maar de engel maakte hem weer wakker en zei: "Eet en drink. Want zonder dit zou de reis te ver voor je zijn". Gehoorzaam at en dronk hij de rest op, en ging op weg. Veertig dagen en nachten liep hij, zonder te eten of te drinken. Elia zag een grot en wilde daarin overnachten. De Here kwam daar tot hem en vroeg hem: "wat doe je hier Elia?". Elia klaagde: "Ik heb zo hard voor U gewerkt, maar niemand luistert. Ik ben alleen overgebleven en nu willen ze mij doden". Wat er toen gebeurde, vertel ik je de volgende keer.

Het was een zonnige dag in februari. "Het voorjaar komt er aan!" riep mama, "jullie kunnen beter een frisse neus halen, dan altijd met die computerspelle-tjes bezig zijn". Sam en Anne deden gauw een sjaal om en een jas aan, want het was inderdaad nog frisjes buiten. Anne wilde de paarden zien, die in een nabijgelegen weiland rondliepen. Zij was dol op paarden en haar grootste har-tenwens was ooit een eigen paard te hebben. Sam keek naar de meeuwen die neergestreken waren, want die waren met iets vreemds bezig. Het leek alsof zij op het gras dansten. Zij trappelden erop met hun poten! Maar waarom?

Thuis gekomen vroeg Sam er naar. Mama wist te vertellen dat de meeuwen bezig waren regenwormen uit de grond te halen. Door te trappelen gingen de wormen denken dat er een mol in de buurt aan het graven was, en daar waren zij echt bang voor. Na het eten ging Sam weer kijken, en ja hoor! Hij zag één van die meeuwen met een langgerekte regenworm in zijn snavel, die hij snel oppeuzelde. Sam werd steeds nieuwsgieriger. Hoe leefden die wormen, en bleven zij onder de grond?

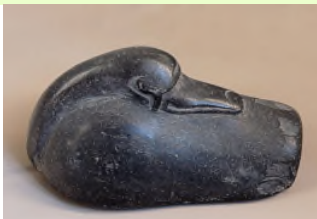

Papa kon het 'avonds allemaal uitleggen. "Regenwormen zijn onmisbaar voor de grond, Sam. Zij graven gangen in de aarde waardoor de grond lucht en water krijgt. 's Nachts trekken zij oude bladeren en plantenresten in de grond, en de volgende dag eten zij die lekker op. Hun uitwerpselen vormen dan een soort compost, waardoor gras en planten sterker worden". "Maar", wilde Sam weten, "hoe bewegen die wormen zich in de grond?" Papa haalde er een encyclopedie bij, en zij keken naar foto's van regenwormen. "Zie je al die ringen? Die scheiden de segmenten van elkaar. En op die ringen zitten borsteltjes, die het makkelijker maken om door die gangen te komen". Sam vond het alle-maal reuze interessant, maar Anne was niet zo enthousiast. De volgende och-tend, bij het ontbijt, zag zij een merel in de tuin. "Kijk! Die heeft ook een worm te pakken!" "Maar die hoeft niet te trappelen" zei Papa, "weet je waar-om niet? Hij kan de worm onder de grond horen!"

Wist je dat?

Wegen

Jij weet vast wel hoe groot en zwaar je bent. Meteen als een baby geboren is, wordt hij gewogen en gemeten. Het gewicht en de lengte worden goed in de gaten gehouden. Te dik is niet goed, maar te mager ook niet. De moderne digitale weegschalen laten direct het juiste gewicht zien, en er staat zelfs bij of het een gezond gewicht is. Vroeger ging het niet zo eenvoudig. De gewichtjes waren niet zo betrouwbaar. Zakjes met graankorrels waren de eerste gewichtjes. Je kon iets ruilen wat bijvoorbeeld even zwaar was als honderd of duizend graankorrels. Maar graankorrels blijven niet zo lang goed, en er moesten steeds nieuwe zakjes gemaakt worden. Daarom bedacht iemand iets beters. Hij ging stenen zoeken die even zwaar waren als de graanzakjes. Deze weegstenen waren ruwe stenen, die overal te vinden waren. Het was dus erg lastig om een steen te vinden van precies het goede gewicht, meestal moesten er stukjes afgehakt worden. De makers van weegstenen maakten ze steeds gladder en mooier. Er zijn prachtige weegstenen in allerlei vormen gevonden. Sommige handelaars waren niet eerlijk, en schaafden er extra stukjes steen af. Het gewicht klopte dan niet meer. Maar God wil dat iedereen eerlijk is. In de Bijbel staat: "Zou ik een onzuivere weegschaal, een buidel met valse gewichten door de vingers zien?" (Micha 6:11). Omdat graankorrels niet allemaal even zwaar zijn, waren de weegstenen heel verschillend. Koning David zorgde voor eenheid van gewichten in het land Israël. Alle stenen moesten voortaan even zwaar zijn. Elk jaar moesten ze geijkt (gecontroleerd) worden. Maar elk land had op een gegeven moment zijn eigen gewichten. Dat was lastig. De Romeinen zorgden voor een tabel van eenheden, die wel een beetje leken op onze gewichten. Ze gebruikten zelfs al de 'pond' als gewicht en als munt. 1 pundus = 1 libra. Daar komt de afkorting £ vandaan, van het Engelse pond dat je misschien wel kent. Het Romeinse pond was lang niet zo zuiver als ons pond. Pas in 1875 kwamen er goede geijkte gewichten voor de hele wereld. Er werd een cilinder van precies een kilo gemaakt, die de standaard werd voor alle gewichten die er worden gemaakt. Deze cilinder wordt, vlakbij Parijs, heel zorgvuldig onder drie glazen stolpen bewaard, zodat er geen stof of vuil op kan komen. Overal worden nu dezelfde gewichten gebruikt. Je zult dus in Amerika precies hetzelfde wegen als hier in Nederland.

Weegsteen in vorm van een eend

Kilo cilinder Parijs

Grote en kleine weegstenen

Nel Davids

Internet

Als je nog wel wat meer wilt leren over regenwormen, ga dan eens naar <http://www.beesies.nl/regenworm.htm>

Op de website van school-tv wordt uitgelegd hoe je een huis voor wormen kunt maken, en de gangen zien die ze 'graven': http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20021104_wormen01

Op <http://www.techna.nl/Begrippen/IJken/ijken.htm> kun je meer te weten komen over het ijken van gewichten. Er is daar ook een filmpje te zien.

GOED OF FOUT ?

Geef bij de volgende zinnen over regenwormen aan of ze goed of fout zijn. Als je het helemaal goed gedaan hebt, komt eruit wie de grootste vijanden van de regenwormen zijn. Succes!

	goed	fout
1 Een regenworm is een ringworm.	V	M
2 Regenwormen hebben ogen.	E	O
3 Een regenworm is mannetje en vrouwtje tegelijk.	G	N
4 Regenwormen ademen met de huid.	G	S
5 Regenwormen werken het liefst in het licht.	A	L
6 Een regenworm kan wel 15 jaar oud worden.	F	S
7 In de winter gaat de regenworm dieper de grond in.	M	K
8 Vogels lusten geen regenwormen.	A	O
9 Regenwormen eten vooral vergane plantenresten.	L	T
10 Regenwormen komen naar boven als de grond trilt.	L	S
11 Regenwormen zijn niet goed voor de tuin.	A	E
12 In Nederland worden regenwormen 10-20cm lang.	N	G

Oplossing: .....